

Antropologia social i cultural

Guia d'aprenentatge

Elisenda Ardèvol (coordinadora)

Eliseu Carbonell

Josep Martí

Jaume Vallverdú

PID_00145506

Material docent de la UOC

Universitat Oberta
de Catalunya

www.uoc.edu

Elisenda Ardèvol

Eliseu Carbonell

Josep Martí

Jaume Vallverdú

Primera edició: setembre 2009

© Elisenda Ardèvol, Eliseu Carbonell, Josep Martí, Jaume Vallverdú

Tots els drets reservats

© d'aquesta edició, FUOC, 2009

Av. Tibidabo, 39-43, 08035 Barcelona

Disseny: Manel Andreu

Realització editorial: Eureka Media, SL

Cap part d'aquesta publicació, incloent-hi el disseny general i la coberta, no pot ser copiada, reproduïda, emmagatzemada o transmesa de cap manera ni per cap mitjà, tant si és elèctric com químic, mecànic, òptic, de gravació, de fotocòpia o per altres mètodes, sense l'autorització prèvia per escrit dels titulars del copyright.

Introducció

El mot *antropologia* prové de la combinació d'*anthropos* ('ésser humà') i *logos* ('coneixement'). L'etimologia del mot, doncs, ens fa veure de manera ben clara quin és el principal objecte de coneixement d'aquesta disciplina. Si en un principi l'antropologia centrava el seu interès en societats considerades "exòtiques" i "primitives" per a comprendre el passat de la humanitat des d'una perspectiva evolutiva i arribar als universals humans a partir de la comparació de diferents formes de vida, ja fa força dècades que això ha canviat d'una manera evident. Sense renunciar a l'estudi complet de l'espècie humana com a "animal social i cultural", actualment, apliquem el coneixement antropològic també a la nostra societat per a entendre-la millor. Les idees de *cultura* i *societat* són fonamentals per a comprendre la raó de ser de la disciplina. Aquests conceptes constitueixen els seus principals punts focals, per mitjà dels quals arribem també a un millor coneixement de la persona: la persona com a ésser social i cultural.

L'estudi aprofundit de les diferents formes de vida ens dóna una perspectiva comparativa per a entendre les similituds i diferències entre grups humans, les seves formes d'organització social, les seves maneres d'entendre el món i els seus valors i motivacions. La societat, com a forma de relació i organització de la vida en comú, i la cultura, com a conjunt de tècniques, creences, valors, objectes materials i immaterials que envolten una comunitat, són indestruïbles. La cultura organitza, imagina i dóna sentit al món, crea tècniques i artefactes i proporciona esquemes per a entendre l'experiència personal pròpia i el nostre lloc en la societat.

La principal finalitat de l'assignatura no és que els estudiants assoleixin coneixements de caire enciclopèdic sobre l'antropologia, sinó que arribin a assumir les eines conceptuals bàsiques de la disciplina per a facilitar la reflexió i el pensament antropològics, i possibilitar d'aquesta manera la seva aplicació tant en altres àmbits d'estudi com en la nostra vida quotidiana mateixa.

La metodologia de treball està basada en l'activitat de l'estudiant, que haurà de relacionar els conceptes i temes clau de l'antropologia social i cultural a partir d'una sèrie de propostes d'avaluació continuada. L'assignatura està organitzada a partir de les activitats i els recursos disponibles per a dur-les a terme. En aquests materials trobareu una guia per a orientar-vos en el desenvolupament de les activitats, i també els objectius i competències que es volen assolir amb cada una d'aquestes i els criteris de presentació i avaluació.

Objectius

Objectius

1. Entendre la naturalesa de l'antropologia com a àmbit de coneixement.
2. Relacionar els temes i conceptes antropològics amb la realitat actual.
3. Entendre com l'antropologia contribueix de manera important a la comprensió del món contemporani.
4. Identificar els temes claus de l'antropologia i aplicar-los en l'anàlisi de la cultura pròpia.
5. Desenvolupar la mirada antropològica mitjançant la reflexió sobre el paper de la imatge en la construcció de coneixement sobre la diversitat cultural.
6. Analitzar les explicacions que donem sobre el món des d'una perspectiva antropològica.

Competències

1. Capacitat de reconèixer i interpretar la complexitat de la **diversitat cultural**.
2. Capacitat de treball col·laboratiu i en xarxa en un entorn virtual.
3. Capacitat per a conèixer la **tradició cultural** pròpia en la seva complexitat.

Continguts

Mòdul didàctic 1

Lectura antropològica

Jaume Vallverdú

1. Desenvolupament de l'activitat
2. Presentació de l'activitat
3. Avaluació
4. Recursos
5. Bones pràctiques

Mòdul didàctic 2

Antropologia visual

Josep Martí

1. Desenvolupament de l'activitat
2. Presentació
3. Avaluació
4. Recursos
5. Bones pràctiques

Mòdul didàctic 3

Antropologia i temes d'avui

Eliseu Carbonell

1. Desenvolupament
2. Presentació
3. Avaluació
4. Recursos
5. Bones pràctiques

Mòdul didàctic 4

L'Antropowiki

Elisenda Ardèvol i Jaume Vallverdú

1. Desenvolupament de l'activitat
2. Presentació de l'activitat
3. Avaluació
4. Recursos
5. Bones pràctiques

Mòdul didàctic 5

Les notícies: la interpretació del món contemporani en clau antropològica

Josep Martí

1. Desenvolupament
2. Presentació
3. Avaluació

4. Recursos
5. Bones pràctiques

Mòdul didàctic 6

Cinema etnogràfic

Elisenda Ardèvol

1. Desenvolupament de l'activitat
2. Presentació
3. Avaluació
4. Recursos
5. Bones pràctiques (PAC 6 cinema etnogràfic)